

Zabezpečenie podpory prechodu na obehové hospodárstvo

Podpora prechodu na obehové hospodárstvo je realizovaná synergicky prostredníctvom Cieľa politiky 1 – *Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT* a prostredníctvom Cieľa politiky 2 - *Zelenšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovým čistým obsahom uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmiernenia zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility.*

Rozdelenie podpory je v súlade s prílohou D dokumentu "Správa o Slovensku 2019", v ktorej EK odporúčala v rámci cieľa politiky 1 podporiť aj efektívne využívanie zdrojov a obehové hospodárstvo v malých a stredných podnikoch (ďalej len „MSP“) a kompetenciami, ktoré má v oblasti obehového hospodárstva Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“). V zmysle § 6 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „kompetenčný zákon“) MH SR zodpovedá za priemysel, podnikateľské prostredie, vrátane podpory malého podnikania a stredného podnikania a za stratégiu tvorby a realizácie inovácií v priemysle a v podnikateľskom prostredí. Podľa § 17 kompetenčného zákona je MŠVVaŠ SR ústredným orgánom štátnej správy aj pre celoživotné vzdelávanie, vedu a techniku. V zmysle § 16 kompetenčného zákona je MŽP SR ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane odpadového hospodárstva.

V Cielel politiky 1, v gescii MH SR a MŠVVaŠ SR, bude podpora prechodu na obehové hospodárstvo realizovaná prostredníctvom:

- podpory výskumu, vývoja a inovácií v obehovom hospodárstve v súlade so stratégiou RIS 3 SK (špecifický cieľ 1.1 *Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií*);
- podpory malého a stredného podnikania (špecifický cieľ 1.3.: *Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti MSP, vrátane produktívnych investícií*), a to so zameraním najmä na uzatváranie materiálových tokov vo výrobe s cieľom zabezpečiť efektívne využívanie zdrojov, predlžovanie životného cyklu výrobkov prostredníctvom podpory opráv a servisom vlastných výrobkov u výrobcov, zmenu biznis modelov, využívanie obnoviteľných zdrojov a materiálov, uplatnenie ekodizajnu, využívanie nových technológií pre podporu obehového hospodárstva, ako aj podporu sieťovania podnikateľských subjektov v oblasti obehového hospodárstva. V rámci tejto oblasti sa uvažuje s poskytovaním podpory vo forme poradenstva, ako aj s využitím voucherovej podpory;
- rozvoja a zabezpečenia zručností a kompetencií pre inteligentnú špecializáciu a priemyselnú transformáciu, nakoľko súčasťou týchto procesov je aj prechod na obehové hospodárstvo (špecifický cieľ 1.4 *Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie*). Dôraz sa bude klásť na rozvoj a zabezpečenie nasledujúcich kategórií zručností: technické, nové vysoko špecializované, generické, digitálne, manažérske a zelené. Všetky uvedené kategórie zručností majú dôležitú úlohu v prechode na obehové hospodárstvo. Úzka spolupráca medzi vzdelávacími inštitúciami a podnikmi zabezpečí včasnú identifikáciu a rozvoj

potrebných zručností v kontexte prebiehajúcich trendov a smerovania ekonomiky a spoločnosti.

Realizácia uvedených aktivít prispeje k efektívnemu vyžívaniu zdrojov a k predchádzaniu a minimalizácii vzniku odpadov, čo je v súlade so zameraním sa na vyššie stupne hierarchie odpadového hospodárstva. MŽP SR bude presadzovať prístup, aby projekty prispievajúce k prechodu na obehové hospodárstvo, ako sú napríklad projekty zamerané na výskum, vývoj a zavádzanie bezodpadových výrobných technológií alebo technológií využívajúcich ako vstupy recyklované materiály, boli v procese konania o žiadosti zvýhodňované alebo prioritizované.

Podpora prechodu na obehové hospodárstvo je komplementárne s Cieľom politiky 1 predmetom Cieľa politiky 2, špecifického cieľa 2.6 *Podpora prechodu na obehové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje*. Podporované aktivity v rámci uvedeného špecifického cieľa patria do pôsobnosti MŽP SR. V porovnaní s programovým obdobím 2014 – 2020 sa v programovom období 2021 – 2027 pomoc výraznejšie koncentruje na efektívne využívanie zdrojov a predchádzanie vzniku a minimalizáciu tvorby odpadov, a to prostredníctvom aktivít zameraných na podporu kompostovania v domácnostiach, podporu technológií znižujúcich produkciu odpadov z obalov, budovania centier opätovného používania a aktivít zameraných na opätovné používanie výrobkov (opravy, upcycling). Podpora zefektívňovania existujúcich systémov triedeného zberu komunálnych odpadov vytvára podmienky pre zvýšenie miery prípravy odpadov na opätovné použitie a recyklácie odpadov, ktorých podpora je dôležitá z hľadiska plnenia cieľom rámcovej smernice o odpade. Dôležitú úlohu v prechode na obehové hospodárstvo má zvyšovanie informovanosti verejnosti, spotrebiteľov a dotknutých subjektov o nutnosti a výhodnosti predchádzania vzniku odpadov, o životnom cykle produktov, o dobrovoľných nástrojoch environmentálnej politiky, o využívaní zeleného verejného obstarávania, o potrebe opätovného používania výrobkov, o možnostiach ich opravy, triedení a potrebe recyklácie odpadov ako aj o využívaní materiálov vyrobených z recyklátov.